
Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor
Fél évre 6 kor
Negyed évre 3 kor
Egyes szám 24

HONTI LAPOK

Nyíltér sora 40 fill.
Hivatalos
és magánhirdetések
árszabás szerint.
Többszöri hirdetés-
nél árengedmény

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
— IPOLYSÁGON. —

Felölős szerkesztő:
HALÁSZ FERENC.

Megjelen
szombaton reggel.

ÉLŐ ÉS ELESETT HŐSEINK EMLÉKE.

Sándor János belügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé, amely nemes intencióból fakadt és nemes célt szolgál.

A javaslat első szakasza mindazoknak, akik a hadrakelt sereg kötelékében hiven teljesítették kötelességeiket, a nemzet hálájának babérkoszoruját nyújtja; a második szakasz pedig mindazok nevét, akik életüket is főládozták a haza védelmében, méltó emléken akarja megörökíteni.

Ahogy az indoklás mondja: vagyonos város monumentális műemléken, szegény falu szerény táblán, de minden egyszerűsége mellett is művészi kivitelben emeljen oltárt hősei emlékezetének; hogy a hazaszeretet oltárán örök fényben ragyogjanak vitézeink áldott nevei.

A két szakaszból álló törvényjavaslat szó szerint így hangzik:

1. §. Mindazok, akik a most dúló háboruban a hadrakelt sereg kötelékében hiven teljesítették kötelességeiket, a nemzet osztatlan, hálás elismerésére váltak érdemesekké; őrizze meg a késő utókor hálás kegyelletei azok ál-

dott emlékezetét, akik életükkel adóztak a veszélyben forgó haza védelmében.

2. §. Minden község (város) anyagi erejének megfelelő, méltó emléken örökíti meg mindazok, nevét, akik lakói közül a most dúló világháboruban a hazáért életükkel áldoztak. A részletes szabályokat a belügyminiszter rendelettel állapítja meg.

Az indoklásban annak az óhajának ad kifejezést a miniszter, hogy minden község (város) a saját területén létesítsen olyan emlékművet, amelyre a haza védelmében elesett hős fiainak nevét maradandóan bevéssze.

Vagyonos községnek (városnak) monumentális műemléken, a szegénynek pedig szerény táblán, de mindenestre méltó módon és minden egyszerűsége mellett is nemes művészi kivitelben kell megörökítenie hős fiainak nevét és emlékezetét.

A háboru során a legsúlyosabb áldozatot azok hozták, akik hazájuk védelmében életükkel adóztak.

Ezeknek a hősöknek áldott emléke-

zete felé fokozott kegyellett tekint az egész nemzet; szent emléküket pedig tiszteletben kell tartania nemcsak a mai nemzedéknek, hanem a késő utókoroknak is, hogy példájukból buzditást merítsen az önfeláldozásra és a hazaszeretetre.

Ez teszi kötelességünké, hogy névszerint örökítsük meg mindazoknak az emléket, akik életüket áldozták fel a hazáért, mindnyájunkért.

Szép szavak, szép gondolat aranyos betűi ragyognak a törvényjavaslatban, mely emléktáblákat állít elesett hőseink dicsőségének.

És talán fog valami praktikus jó is háramlani belőle.

Hiteles és pontos statisztikánk lesz arról, — hogy az osztrák-magyar monarchiában a magyar nemzet milyen messze tulmenő módon rőtta le véradóját halottaival is.

Azok a táblák nemesak a késő utókoroknak fognak szólni, mikor márványba vési elesettjeink neveit; a nevek el is kophatnak, feledésbe is merülhetnek; de a számok örökké égnek és felelni fognak arra a kérdésre, hogy a magyar nemzetnek hány nevet kellett táb-

Horváth István dr. felolvasása.

Szemelvények az ipolysági Szabad Liceum e hó 7. és 14-én tartott estjén A nemzetiségek és a nagy háboru cím alatt tartott felolvasásából.

A nemzetiségi eszme, melynél fogva mindazok az emberek, kik a közös nyelv, gazdasági érdekek, közös kultúra és történelmi tradíciók által egy nagy egység tagjainak érzik magukat, mint külön nemzet akarnak élni, természeténél fogva a nemzeti állam megvalósítására irányul, melynek alapföltétele az egységes jogrend és az egyén szabadságát biztosító jogegyenlőség.

A nemzeti állam történelmi kialakulásának folyamán a nyomok visszavezetnek az óskori családig, melyből kifejlődött a törzs, s a törzseknek közös fő uralma alatt való egyesítéséből létre jött az állam. Az ókori népek történetében az első állami alakulat a teokratikus monarchia, (Egyiptom, Chaldea) melyben a társadalmi osztályok merev elkülönítése és a szabadság hiánya miatt az összetartozás érzete s a nemzetiségi eszme nem fejlődhetett ki, hiszen a lakosság óriási tömegének semmi része sem volt az állami életben.

A keleti nagy katonai monarchiákat csak a hódító kard tartotta össze. Assyria, Perzsia megelégedtek a meghódított népek leigázá-

sával, a nemzeti állam alapföltételei hiányoztak belőlük. — Nagy Sándor világbirodalma mutatja az első nagyszabású, kísérletet arra, hogy a különböző népeket egy központi kormányhatalom vezetése alatt az egységes hellén kultúra által egy nagy közösségbe összeolvasza. A vállalkozás a nemzeti állam tekintetében meghiúsult ugyan, de a görög műveltség elterjedése az egyetemes emberiség szempontjából nagyértékű eredmény maradt.

Sajátságos jelenség, hogy e magas kultúra kifejlesztője, a görög nép, csekély száma ellenére sem tudott soha nemzeti államban egyesülni. Sem a vérségi kötelék, és a csodásan kifinomult közös nyelv, melyhez mind halálig ragaszkodtak, sem a nemzeti istenek kultusza, és a magas fokú közös műveltség, sem a közös önvédelmi harcok nem tudták bennük a nemzeti összetartozás érzését kifejteszteni. A görög város-állam, a palis, valószínű negációja a nemzetiségi eszmének, melynek kifejlődését a görögök szertelen szabadságvágya, különösen pedig az erőszakos osztályuralom, az arisztokráciának és demokraciának városokint folyó örökös harca gátolta.

A nemzeti állam kialakulási folyamatának első példáját az emberiség történetében a római birodalom mutatja. Az imperium Romanum magában foglalta az egész ókori művelt világot és mégis az akkori kezdetleges közlekedési eszközök dacára a római szellem ennek az óriási területnek népeit az egységes jogrend, a centralizált államszervezet, a közös

gazdasági és szellemi műveltség s a közös nyelv által oly nagyszerű egységbe tudta összeolvasztani, amelyhez foghatót hiába keresünk.

A magasabb gazdasági és szellemi kultúra beolvastó erejének beolvastó hatását itt szemléltethetjük legnagyobb arányokban.

De az egységes nemzeti állam szervezőtőnek teljes kifejlődése már nem történhetett meg: a nyugatrómai birodalom a Kr. u 5-ik század folyamán megdőlt s helyét barbár népek foglalják el.

Megkezdődött a középkori népek élete, melyet oly eszmék vezettek, oly erők szabályoztak, amelyek a nemzetiségi eszme kifejlődését megakadályozták. A legfőbb tényezője az egyház, mely tanításával és hierarchikus szervezésével egyaránt az univerzalizmust képviselte: minden ember testvér és az egyetemes egyház tagja. A lelki élet terén a pápa az emberiség egységének feje és látható képviselője.

A középkori univerzalizmus másik képviselője a császárság, mely a keresztény népek társadalmának világi feje, melynek hatalmi körén belül az egyes népek nemzeti különállásának tudata elhalványodik.

Ezeknek az egyetemes szervezeteknek keretén belül a középkor harmadik, sajátos intézménye a *hűbértség* az egyes államokat számos területi uralomra tagolta szét, melyek államot alkottak az államban s amelyekben a hűbér urak, a hatalmas vazallusok ugyanazokat a jogokat gyakorolták, mint a király

lára vésnie — nemcsak a haza, nemcsak a trón, hanem a velünk szövetséges Ausztria védelmének ügyéért is

És ezeket az égő számokat a késő utókornak is mindig módjában lesz azok elé tartania, akik a magyar nemzetnek a második ezredév számára új vérözönnel szerzett jogait elhomályosítani merészelnék

A hétről.

január 19.

A hetedik szabad liceumi est.

E hó 14-én vasárnap délután *Horváth István dr.* állami főgimnáziumi tanár folytatólagos előadása, A nemzetiségi kérdés és a nagy háboru, töltötte be a szabad liceum hetedik estjét. Ismét nagy és díszes közönséget vonzott a főgimnázium tornacsarnokába a mindvégig érdekes és tartalmas előadás, mely előadójának magasfoku képzettségéről és széles látóköréről tett tanubizonyosságot. Nem is fukarkodott a hallgatóság elismerésének kifejezésével, hanem sűrű tapsal jutalmazta az előadót.

A most már teljes előadás részletes kivonatát különben lapunk mai tárcarovatáiban közöljük.

Az előadás után *Tölgyessy Ferencné drné* adta elő zongorán kiváló tehnikával és finom átérzéssel Grieg Edward norvég zeneszerző két lírai darabját, az Albumlevelet és a Pillangót. A magas élvezetet nyújtó előadást percenkig tartó taps követte méltó elismerésként.

A következő vasárnap, január hó 21-én változás történik az előadások megállapított sorrendjén. Ugyanis az ezen napra tervezett előadás helyett *Sallay Géza dr.* állami főgimnáziumi tanár tart előadást a *Kurucnőkről*. Az előadás keretén belül zene és énekszámok lesznek a kuruc dalok közt egy-egy termékeinek bemutatására.

Az előadás így egész érdekes kis hangversennyé bővül, a mennyiben az előadó szövegével kapcsolatban kuruc énekeket s dalokat adnak elő *Berky Istvánné Czervinka*

Henrik zongora kíséretével, *Vinkovics László* *Hell Ferenc* harmonium kíséretével, *Hercecsulth Kálmánné* zongorán és *Boda Béla* hegedőn.

A szabad liceum rendezőse ismételen nagyon kéri az érdeklődő közönséget a pontos — *félőrái* — megjelenésre, mert az előadás közben ékezők zavarják az előadót, de különösen a hallgatóságot.

— Egy hős alezredes tragikus halála.

Gálffy Béla cs. és kir. alezredest, kit bátyja *Gálffy István* volt primási uradalmi erdőmester, jelenleg József kir. herceg kistapolcsányi erdőtanácsosa révén varmegyénkben is sokan ismertek, megrendítő halál érte a harctéren. A román fronton, ahol egyik hegyi különítményhez volt beosztva, a szalasan egyik reggel tisztí legényével együtt holtan találták. Ejjelre a szolgálja erősen befutott s a kifejlődött szénegáz, álmukban mindketőjüket megölte. *Gálffy Béla* alezredes a háboru alatt több kitüntetésben részesült, legutóbb is önként kívánczolt a harctérre, ahol nem az ellenség fegyvere, hanem az orvul megejtő gyilkos végzet oltotta ki a kemény és bátor katoná életét. A nagyrahívott életpálya tragikus vége katonai körben is megilletődött részvétet keltett.

— **Konkoly Thege Sándor beiktatása** A drégelypalánki református egyházmegye újonnan választott gondnokát, *Konkoly Thege Sándor* udvari tanácsost *Balassagyarmaton* e hó 24-én a református templomban tartandó közgyűlésében fogja tisztébe beiktatni. A beiktatás délelőtt fél 11 órakor ünnepi istentisztelettel kezdődik. *Prédikál Sörös Béla* losonci ref. lelkész. Közgyűlés után d. u. 1 órakor társas ebéd a „Rák-szálló” éttermében. Délután fél 6 órakor eg. házi est a református templomban.

— **Az ötödik magyar hadikölcsön.** A félhivatalos Budapesti Tudósító jelenti, hogy az ötödik magyar hadikölcsön jegyzéseinek végösszege az aláíróhelyek nagy számára való tekintettel, egész pontosággal ma ugyan még nem állapítható meg, de a hivatalos aláírási helyek részéről a pénzügyminisztériumnál eddig történt bejelentésekből kitűnik, hogy az ötödik hadikölcsön eredménye, hozzáadva azt a hatszáz millió névértékű 5 fél százalékos állami pénztárjegyet, amelynek az öt-

dik hadikölcsön alkalmából való fix átvételére a pénzügyminisztérium az állami hitel-műveleteket rendszerint lebonyolító budapesti és bécsi bankintézetekkel megállapodást létesített, *kétezerháromszáz millió koronát meg fog haladni, tehát tulszárnyalja valamennyi eddigi hadikölcsön eredményét.*

— **Magyar kézre visszakertült birtok.** Értesülésünk szerint a *gr. Francken Sierstorpff* szokolyai uradalmat egy budapesti konzorcium öt millió korona értékben megvásárolta. Így a birtok ismét magyar kézre került.

— **A munkásbíróság elnökei.** Az igazságügyi m. kir. miniszter az ipolysági munkásbiztosítási bíróság elnökévé *Jablánczy Sándor*, helyettes elnökévé *Kollmann János* ipolysági kir. járásbírókat nevezte ki.

— **A 18 éves népfelkelők sorozása.** A honvédelmi miniszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, melyben az 1899. év születésű népfelkelők kötelesek összeírása és bemutatása iránt akként intézkedik, hogy az említett korosztály összeírását f. évi január 18-ikáig kell elkészíteni, e népfelkelő bemutatató szemléjüket pedig *január 29—február 10-ike* közötti időben fogják országsszerte megtartani.

— **A tanügy köréből.** *Jankovich Béla dr.* vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Sebők Gyula* bozói rk. tanítót a III. fizetési osztály 3-ik. — *Trón Gyula* alsórákoncai rk. tanítót a III. fizetési osztály 1-ső fokozatába léptette elő és részükre a megfelelő államsegítségét folyósította.

— **Negyvenéves szolgálati jubileum.** *Ebrey István* az ipolysági m. kir. pénzügyigazgatóság előadó főbiztosa e hó 16-án töltötte be negyvenedik szolgálati évét. Ezen alkalommal a pénzügyigazgatóság és a mellé rendelt számvevőség teljes testülete jelent meg a jubiláló üdvözlésére. *Kegyve Sándor* kir. tanácsos pénzügyigazgató meleg szavakban üdvözölte az ünnepeletet e nem minden napi szolgálati korhatár alkalmával, beszédeben kiemelve annak rendkívüli szorgalmát, odaadó lelkiismeretes működését és a pénzügyi szolgálat terén elért érdemességét. *Ebrey István* főbiztos válaszában meghatottan köszönte meg a nem várt ünneplést.

a saját területén. A termény gazdaság és a földbirtok alapján szervezkedő feudalizmus, a különböző jogu rendekre tagolódo társadalommal évszázadokra lehetlenné tette a nemzeti állam kialakulását.

A középkor végén és az újkor elején összeomlottak ezek az intézmények, a hatalmasan fellendülő pénzgazdaság az iparos és kereskedő elemet juttatja befolyáshoz és ezzel megkezdődik a mai nemzeti állam kialakulásának folyamata.

A 16. században ezt a folyamatot egy új és hatalmas szellemi mozgalom zavarta meg: a reformáció, mely ismét a vallási kérdést állította az érdeklődés középpontjába. A vallási szenvedély lánggyújtása és az ellentétek kiélesítése által ellenséges táborokra szakította a népeket egy-egy állam keretén belül is, a nemzeti összetartozás gondolata háttérbe szorult.

A nemzeti állam legelőbb Franciaországban alakult ki, ahol a középkorban a hűbéri széttagoltság a legféltelenebb volt. A francia királyi ház katonai hatalma volt az a centrum, amely egyre nagyobb területre terjeszkedve végre az egész országot a politikai, nyelvi, gazdasági és szellemi műveltségi egységbe olvasztotta. A lázongó feudális nemes-séggel szemben a polgári osztályra támaszkodva kifejlődött az isten kegyelméből való abszolutizmus.

De amint az abszolutizmus, mely csak egy láncszem a fejlődés sorozatában, ezen a ponton meg akarta állítani a további haladást, az ereje tudatára ébredt polgári osztály kész volt vele szembeállva kivívni a jogegyen-

lőséget. A francia forradalom a trónnal együtt elsöpörte a rendi kiváltságokat, fölszabadította a jobbágyt, kimondta a törvény előtti egyenlőséget. Megvalósult a népszuverenitás, a népparlamenti elv. Megalakult a modern nemzeti állam.

A szabadelvű eszmék Európá szerte gyökeret vertek az elnyomott ember milliók szívében. A Napoleon hódításainak és önkényes országhódításainak reakcióként felelede a nepekben az a tudat, hogy a nemzeteknek elidegeníthetetlen joguk, hogy sorsukat önmaguk intézzék, s akik a közös nyelv, a gazdasági és kulturális érdekek közössége által együvé tartozóknak érzik magukat, azokat erőszakosan ne szakítsuk el egymástól.

Körülbelül egy időben nyilatkozott ennek az eszmének a hatása Spanyolországban, Svájcban és különösen Poroszországban.

Ez utóbbiban a szabadelvű reformok megvalósítása, valamint a hazafias egyesületek, iskolák, stb. a német nemzetben felgyújtották a nemzeti összetartozás érzését s valóságos élő energia forrásává lett a nemzeti eszme, mely aztán Napoleon bukását okozta.

Azóta a nemzeti eszme a civilizációval együtt terjedt el az egész világon és kiirthatatlanul él a népek lelkében. A legújabb kor történetében egyike a leghatalmasabb mozgató erőnek, mely különösen a 19. század folyamán az államok alakulására döntő befolyást gyakorolt. Elég e tekintetben utalni a görög szabad ágharcra, Belgium és Hollandia legújabb történetére, a Balkán államainak felszabadítási küzdelmeire, a magyar szabadságharcra, az olasz nemzeti állam megalakulására és a német egység megteremtésére.

A nemzeti eszme magával ragadta az emberek lelkét és csakhamar tulszokba sodorta a vele foglalkozókat. Sokan a nemzeti összetartozás megszólván egyedüli kritériumának a közös nyelvet tekintették s nem számoltak azokkal az erővel, melyek a geográfiai helyzet által megszabott közös gazdasági érdekekből, a történeti mult emlékeiből, a közös kultúra által életre keltett érzelmi közösségből fakadnak s amely erők, míg egyrészt sok millió emberben kifejlesztik az egység öntudatát, másrészt épen ezáltal el is különböztetik más népektől.

A nemzeti eszme rajongói nem számolva ezekkel a reális tényezőkkel, a közös nyelvet beszélő összes rokon népek egyesítéséről álmodoztak s megszületett a pánszlávizmus és pangermánizmus délibábas eszméje, mely csalóka ábrándképeivel az agitáció következtében annyi káros izgalmat okozott a népek lelkén. Különösen Oroszország balkáni hódító törekvései számára nyújtott ez az eszme kitűnő agitációs eszközt, melynek hatását még fokozta a délszláv testvérek körében a közös görög keleti vallás is, no meg a guruló rubel. Hosszu időn át fenyegettek Középeurópa államainak, elsősorban pedig Ausztriának és Magyarországnak biztonságát a körülzajló szláv tenger hullámai.

Az események bebizonyították, hogy a — pánszlávizmus és pangermánizmus eszméje ma már túlhaladott álláspont. A délszláv népek egymás elleni harcai, vagy az orosz és bolgár szuronyok erről épen eleget mondanak.

Ezekkel a centripetális jellegű, s a nem-

— **A Hontmegyei Népbank.** A Hontmegyei Népbank Részvénytársaság e hó 29-én délután fél 3 órakor Ipolyságon, az intézet helyiségében tartja XIII. évi rendes közgyűlését Konkoly Thege Sándor m. kir. udvari tanácsos elnöklése mellett. A közgyűlés tárgysora: 1. Az 1916. évi zárszámadás és mérleg megállapítása 2. Az igazgatóság jelentése és az abban foglalt javaslatok elintézése 3. A felügyelő bizottság jelentése és a felmentvény megadása 4. A nyerevény feletti határozat 5. Megbízatása az igazgatóságnak, hogy alkalmilag az intézet számára megfelelő házat vehessen 6. Az összes állandó fizetésűeknek drágasági pótlék megállapítása 1917 évre 7. A másodelnök, 2 igazgatósági tag választása 1917. és 1918. évi megbízatással.

— **A koronázási képek emléklapok.** A honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatala a királyi pár aláírásával koronázási arcképes emléklapokat bocsátott ki, melynek árát 1—1 koronát hadi jótékony célra fordítják. Ipolyságon a gyűjtést *Martínovich Illu* eszközölte, ivén a lapokat következők váltották meg:

Egressy Lászlóné, Fischer Colbrin A.-né, Dégel Ferencné, Barczán Endréné, Süteó Istvánné, Sági Béné drné, Halász Ferencné, Lipcsey Annuska, özv. Plechló Jenőné, Kolmann Jánosné, Beőreőndy Irma, Győri Géza dr. Lamos Elemérné, Hegyesy Rózi, Alberti Ernőné, Tölgyesy Ferencné drné, Fodor Vilmosné drné, Wertheimer Ernőné drné, Schiller Irma, Pálfi Péter, Jagasich Sarolta, Sáska Dezső, Mihálkó János, Salkovszky Ferencné, Perhács Imréné, Heffter Richardné, Vincenti Gusztáv dr. Marek Margit, Francin Montrouge, Marek Károlyné, Martinovich Ilona.

Az így begyűlt 31 koronát az előjáróság a Hadsegélyző Hivatalnak küldötte be, mely úgy az adakozóknak, mint a lelkes gyűjtőnek ez uton mond köszönetet.

— **A Vámosmikolai Takarékpénztár.** A Vámosmikolai Takarékpénztár ez év február hó 6-án d. e. 10 órakor saját helyiségében tartja meg XIII. évi rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgyai: 1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1916. évi üzleti eredményről. 2. Határozat hozatal a mérleg megállapítása, tiszta jövedelem felosztása és a felmentvény megadása iránt. 3. Az alapszabályok 73. §-ának módosítása. 4. A tisztviselők drágasági pótlékának megállapítása. A közgyűlésen részt venni kívánó részvényesek részvényeiket 3 nappal a köz-

zeti egységre irányuló mozgalmakkal szemben áll a nemzetiségi törekvéseknek másik faja, a szorosabb értelemben vett nemzetiségi küzdelem, ahol az uralkodó államalkotó nemzettel szemben az ország lakosságának idegen nyelvű része nemzetiségi különállásának tudatára ébredve, külön nemzetiségi kulturájának kifejtésére, autonóm függetlenségre, végső kifejlésben pedig az államtestből való kiválására törekszik. Mint-hogy ez az állam egységét, sőt létét veszélyezteti, az uralkodó nemzet igyekszik a nemzetiségeket beolvasztani, ebben a kérdésben az érdekek homlokegyenest ellenkeznek egymással, s az érintkezésnek csak egy formáját ismerjük, a harcot.

A nemzetiségi eszme megvalósítása szükségképpen hódító politikára, a történeti jögon nyugvó államok földarabolására vezetne. Ezért akarja most az entente ezzel takarni a maga hódító törekvéseit.

Ezután az előadó elmésen fejtegetve az entente államok nemzetiségi kérdéseit, ismertette Ausztria helyzetét, hogyan alakult át német jellegű államból szláv többségűvé. Majd áttérve hazánk viszonyaira, összefoglalta a magyarországi nemzetiségi kérdés főbb okait s rámutatott Magyarország geográfiai egységére, s a magyar fajnak a geográfiai viszonyok által megszabott, gazdasági és szellemi kulturája által biztosított s a történelem által igazolt uralkodó helyzetére.

gyűlés előtt az intézet pénztáránál letenni tartoznak. Letéti helyek ezenkívül a Balassagyarmati Takarékpénztár, az Aranyosmaróti Takarékpénztár és ennek zselizi fiókja

— **A széngáz áldozata.** Nyíri Mihály szokolya-jánospusztai lakos egy épülőfélben levő helyiség falának kiigazításával volt megbízva. Határozott tilalom dacára az ablakokat bezárta s így történt, hogy a fejlődő széngázról elkábultva a szárító kályhára esett, azt földöntvén a kiömlő parázstól meggyuladt és mire reggel reá akadtak szénén égett.

— **A legújabb vasuti menetrend.** A MÁV.-nak vezetősége közli velünk, hogy holnaptól, *e hó 20-ától* kezdve a mi vasuti vonalainkon a következő menetrend lép életbe:

Ipolyságról—Vácra indul reggel 3 óra 30 perckor és délután 2 óra 13 perckor.

Vácról—Ipolyságra érkezik reggel 9 óra 30 perckor és este 6 óra 35 perckor.

Visszaállították tehát a reggeli újságokat hozó és a vaci ebéd utáni vonatot, e helyett azonban beszünt a reggel 9 órakor Vác-felé induló és az éjjel 11 órakor Vác felől érkező vonat.

Párkányánára indul Ipolyságról reggel 4 óra 40 perckor, visszaérkezik este fél 7 órakor és megy Balassagyarmatra. E vonalon más vonat nincs.

Ipolyságról—Korponára indul reggel 9 óra 45 perckor és visszaérkezik délután 2 órakor.

A Korponáról jövő hajnali és a Korponára éjszaka menő vonat szintén beszünt.

— **Az idei nyári időszámítás.** A kereskedelmi miniszter közölte nemrég egy szén-ankéten a kormányt az azt a tervét, hogy a szénhiány miatt az idén is életbelépteti a nyári időszámítást. Az új rendelet alkalmasint már április elsején életbelép és ilyenformán teljes félévig fog tartani a nyári időszámítás.

— **Pénzüntézetünk hadikölcsönjegyzése** *E cím alatt a Honti Lapok mlnt számában a Vámosmikolai Takarékpénztár V-ik hadikölcsön jegyzését az intézet kimutatása alapján 205550 koronában közöltük. Ezen összegbe azonban az intézet még nem foglalhatta bele a III-ik időszakban jegyzett 80400 koronát. A Vámosmikolai Takarékpénztárnál tehát az V-ik hadikölcsönre összesen 285950 koronát jegyezték.*

— **A vonat kerekei alatt.** Wetzl Károly 18 éves zebegényi lakos a vasúti személyzet engedélye nélkül felszállt Nagymaroson egy teher vonatra, hogy azon haza utazzon. A teher vonat nem állt meg zebegény állomáson. Midőn ezt Wetzl Károly észrevette, a mozgó vonatról le akart ugrani, a sikos talajon azonban megcsuszott, a vonat kerekei alá került, melyek derékban kettészeltek.

— **A vaj és turó maximálása.** Az Országos Közéletelmzési Hivatal elnöke rendeletet adott ki a tehéntej és a tejtermékek forgalomba hozataláról és felhasználásáról, a vaj, turó s az egyéb tejből készült cikkek legmagasabb áráról. A tehéntejből készült vaj és turó legmagasabb ára további rendelkezésig következő: Az elsőrendű vaj legmagasabb ára a termelő és nagykereskedő közötti viszonylatban — paritás Budapest állomás — csomagolással együtt kg.-ként 11 kor. 60 fillér. A nagykereskedő és kiskereskedő közötti viszonylatban: a) hordókban vagy 5 kg.-os tömbökben fenti alapárhoz hozzászámítható kg.-ként 24, vagyis ebben a viszonylatban a vajnak legmagasabb ára kg.-ként 11 K 84 f; b) fél kg.-os és ennél kisebb adagokban kiformalva és csomagolva (papirossal együtt) fenti alapárhoz hozzászámítható kg.-ként további 66 f., vagyis ebben a viszonylatban a vajnak a legmagasabb ára kg.-ként 12 K 50 f. A fogyasztótól követelhető kg.-ként további 30 f., vagyis a fogyasztó számára a vaj legmagasabb ára 12 K 80 f. A másodrendű vaj, pirosvaj, főzővaj, falusi vaj stb.) vagyis amelynek viztartalma 18 százalék, vagy ennél több és zsírartalma 80 százalékon alul van, legmagasabb ára a fogyasztó számára kg.-ként 8 K 6 f. A tehénturó legmagasabb ára a termelő és a kereskedő közötti viszonylatban kg.-ként 2 K. A kereskedő és fogyasztó közötti viszonylatban 2 K 40 fillér.

IRODALOM ÉS ZENE

(*) **A Vasárnapi Ujság** január 14-iki száma folytatja a koronázásra vonatkozó képek közlését. Egy nevezetes művészi rajz foglalja el közülük a főhelyet: Kacziány Ödön képe a kardvágásról a maga nemében kiváló művészi és történelmi festmény. Ezenkívül vannak még fényképek a királyról és királynéről, koronázási díszben, a magyar díszruhás kis trónörököséről, nemkülönb a koronázás néhány érdekes epizódjáról. Egy sereg kép: Gerevich Tibor cikkével a koronázásnál használt egyházi kincseket mutatja be. Szépirodalmi olvasmányok: Párkányi Gvula regénye, Szőlősi Zsigmond tárcája Braun Lilli regénye. Egyéb közlemények, a rendes heti rovatok: A háboru napjai. Irodalom és művészet, stb. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyed évre öt korona, a Világkrónikával együtt hat korona. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a Képes Néplap, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

(*) **Kis trónörökösünk** szereplése a koronázáson mindenütt nagy érdeklődést és szeretettel kellett s természetesen a gyermekszobákban mutatkozik ez az érdeklődés legjobban. Ezért mindenütt nagy örömmel fogják fogadni a Jó Pajtás legújabb, jan. 14-iki számát, amely képeket hoz bájos kis trónörökösünk szerepléséről a koronázáson s ezenkívül más koronázási képeket is ad Benedek Elek képes gyermekrajpa és számba Feleki Sandor irt verset, Zsoldos László elbeszélést, Szemere György és Benedek Elek regényt, a Kis Krónika aktuális érdekességeket mond el, Kosztolányi Dezső egy bájos Lafontaine-mesét közöl pompás magyar versekben. Haranghy Jenő és Biczó Ilona szép képeket rajzoltak. Érdekes ismeretterjesztő cikk, tarka mese, a rejtvények, szerkesztő üzenetek teszik teljessé a szám gazdag tartalmát. A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 3 korona, fél évre 6 korona, egész évre 12 korona. Egyes szám ára 24 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás“ kiadóhivatala Budapest, IV. Egyetem-utca 4

(*) **Az Érdekes Ujság** legújabb száma két érdekes pályázatról ad beszámolót. A népszerű képeslap 1000 koronát tűzött ki magyar regényre. A pályázatra negyvennyolc pályamű érkezett be és az újabb magyar irodalom életteljességének szép bizonyága, hogy a bíráló bizottság tizenkét regényt talált irodalmi kvalitásaik alapján kiemelendőnek. Az 1000 koronás díjat Bónyi Adorján Szerenád című regényének ítélte oda a bizottság és ennek közlését megkezdi Az Érdekes Ujság új száma. Az új szám közli aztán a 400 koronás kézimunka-pályázat eredményt is. Az Érdekes Ujságnak természetesen ez a száma is telistele van szebbnél szebb és érdekesebb képekkel, haretéri felvételekkel. Az első hiteles képeket Mackensen bukaresti bevonulásáról, fölvételek a meghódított Bukarestből, fotográfiákat az újra vasládába zárt koronázási jelvényekről és a Duna áradásáról. Egy cikk szerbiai kulturamunkáinkról hoz beszámolót. Külön ki kell emelnünk a boríték mélynyomású képet, mely az újévi borítékpályázat egyik dícséret nyert fényképe és a békeremények meghiusulását drámaian szimbolizálja.

**Hirdetéseket és reklámokat
jutányosan közöl a kiadóhivatal.**

KÖZGAZDASÁG.

A tavaszi vetőmag beszerzése.

A földművelésügyi miniszter az idén csak kivételesen fog gondoskodni a tavaszi vetőmag kiosztásáról és csak oda utalja a vetőmagot, ahol rendkívül csekély a károsok vagy egyéb okok miatt a gazdák megfelelő vetőmaggal nem rendelkeznek.

Ezért a kiosztást illetően a miniszter részletes szabályzatban intézkedett.

Utasította első orban a felszólítást, hogy tegyenek hozzá jelentést arról: törvényhatóságuk területén van-e valamilyen szükség arra, hogy tavaszi vetőmagok kiosztására maga a kormány gondoskodjék és ha igen, kéri a főispánoktól, hogy számszerűleg is jelezzék be, mely község területén, minő és mennyi vetőmag közvetítése szükséges.

Eladásra tavaszbuza, arpa, zab, köles, továbbá tengeri- és pedig fajtengeri (csin kvantin, florentini, putyos fehér gömbölyű) és közönséges tengeri kerítő.

A vetőmag ára a feladatlomásra szállítva és feladva zsákkal együtt tavaszbuza, arpa, zabra és fajc gerire nézve q-ként 55 koronában, a közönséges tengerire 51 koronában, a kölesre pedig 50 koronában van megállapítva.

A községek által megrendelt vetőmag

ára legkésőbb januárban a Vármegyei Gazdasági Egyesület pénztárához fizetendő be, mert azok a községek, amelyek a beszerzési kívánt vetőmag árát a jelzett időig be nem fizetik, vetőmagra igényt nem tarthatnak.

A földművelésügyi kormány a tavaszi vetőmagközvetítéssel a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetét bízta meg.

A szövetkezet csak úgy szállítja a megrendelt magvakat, ha a kormány rendelkezésére álló készletből kikerül.

A szövetkezet a megrendelt magvakat lehetőleg a legközelebbi raktárokból fogja elszállítani és törekedni fog, hogy a vetőmagvak kellő időre megérkezzenek a termelőkhöz, de a jelen viszonyok között felelősséget az iránt nem vállalhat, hogy a vetőmag a kellő időre tényleg beszállítassék.

A földművelésügyi miniszter felkéri a vármegye főispánjait, hogy a bejelentett tavaszi vetőmagszükségletek kiutalását csak is indokolt esetben foganatosítsák.

Nem volna méltányos dolog, ha a mai nehéz viszonyok között a közéletmezéstől lennének a kenyérmagvak elvonva, sőt megboesáthatatlan büne volna a gazdaközönségnek, ha a jelen konjunkturákat kihasználva, a terményeit takarmányozásra vagy egyes ipari célokra meg nem engedte magas áron eladni abban a reményben, hogy majd az állam gondoskodni fog az ő tavaszi vetőmagszükségletéről.

A legújabb könyvek, az irodalom gyöngyei úgy magyar, mint külföldi íróktól u. m.:

Bródy: Fehér könyv.

Herczeg F.: Arany hegedű,

Nagy E.: Sienai sz. Katalin völegénye.

Molnár F.: Farsang,

Gábor Andor: Szép asszony,

" " Kanári és más vadállatok

" " Miréio

Barta Lajos: Zsuzsi,

Keilermann: Háboru az Argoncokban,

Wohlbrück Olga: Barbárok,

Anatol France: Egy színésznő története,

Terstánszky J. Jenő: Viszontlátásra drága,

Karinthy: Ó nyájas olvasó,

" Utazás Farimédobá,

Z. Gabrielle: Szűz asszony,

A legújabb Atheneum: Costa Negra,

Szenes ember új humoros könyve: A zöld-

bőrű primadonna,

Lakatos László: Az idegen leány,

1917-es Kincses Kalendárium,

1917-es Hölgyek Naptára,

1917-es Rózsavölgyi Album stb.

a Honti Lapok kiadóhivatalában

NEUMANN JAKAB

könyv és papirkereskedésben kaphatók

MEGHIVÓ.

A Vámosmikolai Takarékpénztár folyó év február hó 6-ikán d. e. 10 órakor saját helyiségében tartja meg

XIII. évi rendes közgyűlését,

melyre a társaság részvényeseit tisztelettel meghívja.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1916. évi üzlet eredményéről.
2. Határozat hozatal a mérleg megállapítása, tiszta jövedelem felosztása és a felmentvény megadása iránt.
3. Az alapszabályok 73. §-ának módosítása.
4. A tisztviselők drágasági pótlékának megállapítása.

Az igazgatóság.

A közgyűlésen részt venni kívánó részvényesek részvényeiket 3 nappal a közgyűlés előtt az intézet pénztáránál letenni tartoznak. Letéti helyek ezenkívül a Balassagyarmati Takarékpénztár, az Aranyosmaróti Takarékpénztár és ennek zselizi fiókja.

Vagyon.	Mérleg-számla				1916. december 31-én.				Teher.
	korona		f.		korona		f.		
Pénztár			24317	99					
Pénzintézeteknél			229598	14					
Postatakarékpénztár			1251	87					
Váltó kölesönök	329592				1076429	07			
" " jelzálog biz.	292529		622121	--	90581	23	1167010	30	
Jelzálog kölesönök			580371	09				501	--
Folyó-számla			13563	77					
Értékpapir			108590	--	10990	--			
Intézeti ház			20400	--	7406	--		18396	--
Berendezés			700	--					
Adósok			188	30	Nyereség áthozat		14700	--	
					Eredmény		25494	86	40194
			1601102	16					1601102

Vámosmikola, 1916. december 31.

Máthás Gyula pénztáros.	Kovács Sebestény Kálmán alelnök.	Juhász Lajos ig. tag	Kreutz Emil ig. tag.	Révész Ábris igazgató.
Mittelmann János elnök.	Dr. Sommer Mór ig. tag.	Battha László fel. biz. tag.	Szedlacsek János ig. tag.	Dr. Sándor Gyula ig. tag.
Schusztek Ármin ig. tag.	Bartos Frigyes fel. biz. jegyző.	Paál János fel. biz. tag.	Badinszky Pál fel. biz. tag.	Török Zoltán ig. tag.
Dr. Gramling László fel. biz. elnök.				Lachmann Albin fel. biz. tag.
Értékpapírok részletezése.				
8000 K n. é. hadi kölcsön	72400	--		
25000 K n. é. Magyar kor. járadék 4 % os	17500	--		
10000 K n. é. Magy. jelz. hitelb. nyer. kötvény	8000	--		
4800 K n. é. 4 % os Magy. földhit. int. záloglevél	3840	--		
5000 K n. é. Pósony városi kölcsön	4000	--		
6 drb. Magyar Bank részvény	2450	--		
1 drb. Pénzügyi Központ üzletrész	400	--		
Összesen	108590	--		

*Az ideji részesedéssel 85000 korona,

MEGHIVÓ.

A Hontmegyei Népbank Részvénytársaság
1917. évi január hó 29-én délután fél 3 órakor.
Ipolyságon, az intézet helyiségében tartja
XIII. ÉVIRENDES KÖZGYÜLÉSÉT,
melyre a t. részvényeseket ezennel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Az 1916. évi zárszámadás és mérleg megállapítása.
2. Az igazgatóság jelentése és az abban foglalt javaslatok elintézése.
3. A felügyelő bizottság jelentése és a felmentvény megadása.
4. A nyeresemény feletti határozat.
5. Megbízása az igazgatóságnak, hogy alkalmilag az intézet számára megfelelő házat vehessen.
6. Az összes állandó fizetésűeknek drágasági pótlék megállapítása 1917. évre.
7. A másodelnök, 2 igazgatósági tag választása 1917. és 1918. évi megbízatással.
Ipolyságon, 1917. évi január hó 15-én.

Az igazgatóság.

VAGYON.

MÉRLEG-

	Korona	fill.	Korona	fill.
Pénztár számla			76535	52
Értékpapír számla			168229	40
Váltó számla			1654254	64
Jelzálog számla			625109	21
Értékpapírelőleg számla			27427	—
Adósok és hitelezők számla			320574	26
Biztosítási díj számla			176	54
Hátralékos kamat számla			32682	98
Folyószáml. előlegek számla			184478	90
			3149468	45

Ipolyság, 1916. évi

Schmid Arthur s. k. pénztáros. **Link Frigyes s. k.** h. igazgató. **dr. Kohn** igazgató.

Ezen mérleg-számla a kereskedelmi törvény és

Ipolyság, 1917. évi

Schmidl Zsigmond s. k. fel. biz. tag. **Gálffy István s. k.** fel. biz. elnök

NYERESÉG.

EREDMÉNY-

	Korona	fill.	Korona	fill.
Értékp. előleg kamatszám.			1242	61
Jelzálog kamatszám.			54944	45
Váltó kamatszám.			139217	88
Bankjutalék számla			7041	86
Biztosítási jutalék számla			94	08
Folyószámla kamatszám.			5327	97
Értékpapír kamatszám.			8685	73
Nyereség és veszteségszámla			1627	29

Ipolyság, 1916. évi

Schmid Artur s. k. pénztáros. **Link Frigyes s. k.** h. igazgató. **dr. Kohn** igazgató.

Ezen eredmény-számla a kereskedelmi törvény és

Ipolyság, 1917. évi

Schmidl Zsigmond s. k. fel. biz. tag. **Gálffy István s. k.** fel. biz. elnök

A felügyelő bizottság jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

Az 1916. év tolyamán a kereskedelmi törvény által reánk rótt kötelességünket teljesítve, a Hontmegyei Népbank Részvénytársaság ügykezelését mindenben megvizsgáltuk.

A leltározás alkalmával meggyőződünk, hogy az intézet értékei hiánytalanul megvannak.

Az igazgatóság által megállapított mérleg a leltár adataival és az intézet főkönyvével mindenben megegyező.

Miután pedig sem a könyvvezetésben, sem az ügykezelésben törvényben ütköző, avagy alapszabályellenes ténykedést nem észleltünk javasoljuk, méltóztassék az 1916. üzleti évre összeállított mérleget és eredmény kimutatást elfogadni, az igazgatóságnak a nyeresemény felosztására vonatkozó javaslatát elfogadni, végül úgy az igazgatóság, valamint a felügyelő bizottság és tisztikarnak mult évi működésére a felmentvényt megadni.

Ipolyságon, 1917. évi január hó 15-én.

Dr. Jagasich Sándor s. k. fel. biz. jegyző. **Gálffy István s. k.** fel. biz. elnök.

Schmidl Zsigmond s. k. fel. biz. tag. **Szabados Zsigmond s. k.** fel. biz. tag.

SZÁMLA.

TEHER.

	Korona	fill.	Korona	fill.
Alaptőke számla			525000	
Tartalék alap			180000	
Házalap			78853	
Osztalék számla			464	
Hadikölcsönlombardszámla			27387	75
Betétszámla könyvecskére	1879178	18		
folyószámlára	306901	30		
biztosításra	41747	66	2227827	14
Letét számla			20799	58
Betét kamat adó számla			7710	08
Atmeneti kamat számla			17645	24
Nyereség 1915. évről	1627	29		
Eredmény	62154	37	63781	66
			3149468	45

december hó 31-én.

Márk s. k. gató. **Eggenhoffer Lipót s. k.** h. igazgató. **Barok Ármin s. k.** könyvelő.

alapszabályoknak megfelelőleg helyesen készült.

január hó 2-án.

dr. Jagasich Sándor s. k. fel. biz. jegyző. **Szabados Zsigmond s. k.** fel. biz. tag.

SZÁMLA.

VESZTESÉG.

	Korona	fill.	Korona	fill.
Adó számla			19599	63
Tiszti fizetések számla			28127	56
Lakbér számla			800	—
Folyószámla kamatszám.			8392	79
Viszleszámitolási kamatsz.			8373	50
Betét kamatszám.			77100	86
Betét kamat adó számla			7710	08
Költség számla			4295	79
Nyereség 1915. évről	1627	29		
Eredmény	62154	37	63781	66
			218181	87

december hó 31-én.

Márk s. k. gató. **Eggenhoffer Lipót s. k.** h. igazgató. **Barok Ármin s. k.** könyvelő.

alapszabályoknak megfelelőleg helyesen készült.

január hó 2-án.

dr. Jagasich Sándor s. k. fel. biz. jegyző. **Szabados Zsigmond s. k.** fel. biz. tag.

Képes könyvek: Pici gyermekek részére.

Mesés könyvek: Nagyobb gyermekek részére.

Regények és ifjusági iratok serdültebb ifjuság részére.

Az összes legujabban megjelent irodalmi termékek felnöttek részére.

Neumann

könyv és papirkereskedésében kaphatók.

Tanár tanít

franciát és hegedüt.

Cim a kiadóhivatalban

Zab és árpszalma eladó.

Nedeczky Béliánál
Paláston.

Eladó ház!

A kemencei-ut melletti

Totovich Kálmán-féle ház

hozzátartozó beltelekkel eladó.

A venni szándékozók felhivatnak, hogy ajánlataikkal forduljanak **Stotter László gondnokhoz**, (lakik Eichenwald-féle házban) esetleg őt személyesen keressék fell.

3-3

Jótállás a biztos eredményért

Törvényesen védve.

Reitter Oszkár

nagybecskereki ny. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerű találmánya a

„PATKÁNING”

patkányirtó-szer, (nem mérge) mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és fölülmul minden más irtószer.

1 doboz ára 3 K,

mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. — Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismertető prospektust, melyen le van írva, hogy különféle nagyságu gazdaságban hány adag használható, kérésére ingyen küld a **PATKÁNING** gyár egyedüli elárúsítója, a Torontáli Agrárbank Részvénytársaság, Nagybecskereken,

Fedák cipőkrém

1 ÜVEGTÉGELY A LEGNAGYOBB HÁZTARTÁSBAN EGY HÓNAPRA ELEGENDŐ. ÁRA 1 KORONA

Nagyszerűen bevált a harctéren küzdőknel és általában mindenkinél mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghülés, rheuma, köszvény, influenza, terek-, mell- és hátfájás stb. eseteiben

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. capsici composita.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Üvege K -20, 140, 2-.

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlánhoz” címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága I, Elisabethstr. 6.

Naponkénti szétküldés.

A világ-háboruban

küzdő katonáinknak nemcsak az időjárás viszonyosságai ellen való védekezésben kell segítségükre lennünk, hanem a fertőző kóroktól is kell őket óvni: Gondoskodnunk kell arról, hogy fiaink, akikben nem tud erőt venni az északi hordák milliónyi tömege, ne legyenek a kolera, tifusz áldozataivá. Ez utóbbi legveszedelmesebb fajtájának a kiütéses tifusznak a ruhateltek a terjesztői. Ezek nagyobb veszéllyel fenyegetik a harctéren küzdő véreinket, mint az ellenség golyója és az időjárás zordsága.

Ezt az alattomos-ellenséget egyedül a törvényesen védett

„Szanitéc”

tetűpor és tetűkenőcs képes legyőzni, amely elmaradhatatlan sikerrel irtja a vitézeink álmát megrabáló és vért megrontó tetvek és férgek undok hadát. Mindenki, akinek valamely hozzátartozója a harctéren küzd, minden hazafi és honleány, aki szíven viseli a lövészarkokban szenvedő hős fiainak sorsát, aki őket a nyugalmaikat megrabáló férgekől megszabadítani kívánja, aki azt óhajtja, hogy hadseregünk még inkább képes legyen

legyőzni

az ellenséget, hazafias kötelességet teljesít, ha meleg ruhán kívül még „Szanitéc” tetűpori is küld katonáinknak s örömmel

fogja

halani, hogy ez biztosítja vitézeink részére az éjjeli nyugalmat s távol tartja tőlök

a kiütéses tifuszt!

Tehát egyetlen csomagból se hiányozzek a „Szanitéc”

A „Szanitéc” tetűpor ára eredeti tábori csomagolásban (csak a címet kell ráírni) 1 korona. A kenőcs ára is egy korona.

Használati utasítás rajta van minden dobozon. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Ahol nem volna kapható, oda 3 dobozt utánvéttel küld Auber gyógytár, Mohács.